

FISA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea POLITEHNICA din București
1.2 Facultatea	Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației
1.3 Departamentul	Departamentul de Electronică Aplicată și Ingineria Informației
1.4 Domeniul de studii	Calculatoare și Tehnologia Informației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Ingineria Informației

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei				Criptografie și Protecția Datelor			
2.2 Titularul activităților de curs				Prof. Dr. ing. Adriana VLAD			
2.3 Titularul activităților de seminar				S.I. Dr. ing. Mădălin FRUNZETE			
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	Verificare	2.7 Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână din care	3	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ din care	42	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					0
Examinări					3
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					36
3.9 Total ore pe semestru					78
3.10 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Teoria transmisiunii informației,

	Matematici Speciale, Structuri de date și algoritmi.
4.2 de competențe	Este complementar disciplinelor în care este vorba de prelucrarea informației în rețele mari de calcul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența obligatorie la laboratoare (conform regulamentului studiilor universitare de masterat în UPB).

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Stăpânirea fundamentelor teoretice care permit înțelegerea modului de funcționare a unui criptosistem, precum și cunoașterea celor mai importante metode și criptosisteme de interes practic. Dezvoltarea abilității de a proiecta noi sisteme de cifrare eficiente.
Competențe transversale	Folosirea în practică a unui bagaj diversificat și complex de cunoștințe și noțiuni desprinse din disciplinele studiate în facultatea ETTI (teoria transmisiunii informației; procese aleatoare; programare; matematici speciale; rețele de calculatoare; prelucrări de imagini, etc.).

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul face o prezentare de ansamblu a sistemelor secrete clasice și cu chei publice urmărind: (1) stăpânirea de către student a teoriei și a tehnicilor de protecție a informației, a metodelor de proiectare, realizare și evaluare a unui algoritm criptografic; (2) utilizarea metodelor criptografice în alte domenii (codarea imaginilor, algoritmi complecși) sau cu alte scopuri (modelarea limbajului natural, evidențierea și evaluarea entropiei și redundanței din surse naturale, generarea de numere pseudoaleatoare, etc).
7.2 Obiective specifice	Studentii sunt implicați în evaluarea teoretică și în diverse exerciții de proiectare/implementare/criptanaliză a unor algoritmi specifici criptografiei clasice și cu chei publice.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
O privire de ansamblu asupra cursului: descriere, noțiuni de bază ale criptografiei convenționale și ale criptografiei cu chei publice.	Predarea se bazează pe expunerea fundamentelor teoretice în mod mixt, folosind atât tabla, cât și videoproiector (acoperind funcția de comunicare și demonstrativă). Materialele de curs sunt: notele și	2 ore
Principiile criptografiei în lumina teoriei sistemelor secrete a lui C.E. SHANNON. • Cantitatea de secret. Sistem secret perfect, sistem secret cu soluție unică, sistem secret ideal. • Spargerea cifrurilor. Redundanța. Distanța de unicitate. • Evaluarea sistemelor secrete practice: rezistența la		12 ore

atac criptanalitic, mărimea cheii, complexitatea cifrării/descifrării, propagarea erorilor, expandarea mesajului. Combinatii de cifruri. Funcții criptografice de mixare. Difuzie și confuzie. Exemple de cifruri clasice (construcție, atac criptanalitic).	prezentările de curs, probleme si teme propuse (teoretice si cu rezolvare pe calculator), precum si diverse articole și extrase din bibliografia aferentă.	
Standarde de cifrare: DES (Data Encryption Standard); AES (Advanced Encryption Standard)		4 ore
Criptografia cu chei publice. - Contribuțiile lui HELLMAN. Fundamente matematice în criptografia cu chei publice. Complexitate computațională. Sisteme cu distribuire publică a cheilor și sisteme secrete publice. - Sistemul RSA. - Sisteme de tip rucsac. Autentificarea în sistemele de comunicație. Semnătura secretă.		8 ore
Criptografie bazată pe sisteme haotice.		2 ore
Bibliografie - Adriana Vlad, <i>Note de Curs</i>. - C.E. Shannon, "<i>Communication Theory of Secrecy Systems</i>", Bell Systems Technical Journal, 28 (1949), 656-715. W. Diffie and M. E. Hellman, <i>New directions in cryptography</i>, IEEE Transactions on Information Theory, 22 (1976), 644-654. I. Angheloiu, E. Györfi și V. Patriciu, <i>Securitatea și protecția informației în sistemele electronice de calcul</i>, Ed. Militară, București, 1986. - Nicolae Constantinescu, <i>Criptografie</i>, Editura Academiei Romane, 2009 - Douglas R. Stinson, <i>Cryptography: Theory and Practice</i>, Third Edition, Chapman and Hall/CRC - November 01, 2005 V. Patriciu, <i>Criptografia și securitatea rețelelor de calculatoare cu aplicații în C și Pascal</i>, Ed. Tehnică, București, 1994. - Adriana Vlad, M. Mitrea, "A Study of Confusion Involved by Shannon's Mixing Transformations", Buletinul Științific al Universității "Politehnica" din București, Seria C, Vol. 57-58, Nr. 1-4, (1995-1996), pp. 55-64. - Adriana Vlad, M. Mitrea, "Image Enciphering by Means of Cryptographic Mixing Transformations", Buletinul științific al Universității "Politehnica" din Timișoara, Tom 43(57), Fasc. 2, (1998), pp. 185-190. - Adriana Vlad, M. Mitrea, "Cryptographic Mixing Transformations for Image Applications", Proc. SPIE, Vol. 3405, (1997), pp. 477-482. - Adriana Vlad, M. Mitrea "Digital image – protection by means of cryptographic mixing transformations" Proc. SPIE, Vol. 4430, (2000), pp. 560-565. - Adriana Vlad, A. Luca, O. Hodea, R. Tataru, "Generating chaotic secure sequences using tent map and a running-key approach", Proc. of the Romanian Academy, Series A, vol.14, Special Issue-CRYPTOLOGY SCIENCE, pp.265-302, 2013.		

8.2 Laborator	Metode de predare	Observații
Concepere și implementare software a metodei de criptare și evaluarea rezistenței la atacuri criptanalitice. Se vor studia diverși algoritmi din criptografia convențională: metode de tip substituție, metode de tip transpoziție, metode bazate pe funcții criptografice de mixare, standardul american de criptare DES și criptosisteme înrudite	Predarea se bazează pe folosirea videoproietorului (acoperind funcția de comunicare și demonstrativă); metoda de comunicare orală utilizată este metoda problematizării. Studenții simulează, implementează, testează și evaluează independent probleme de criptografie cu chei secrete/publice prin utilizarea continuă a calculatorului și a mediului software. Materialele didactice sunt platformele de laborator.	6 ore
Implementare software și analiza unor algoritmi din criptografia cu chei publice: - metode bazate pe problema rucsacului - metoda RSA (Rivest Shamir Adleman) - funcția Hash; semnătura secretă		6 ore
Verificare laborator		2 ore
Bibliografie 1. M. Mitrea, Adriana Vlad, A. Branea, "The m-gram Substitution in the Cryptographic Mixing Transformation Applied to Images", in Proc. Intl. Symp. on Signal, Circuits & Systems - SCS'99, July 1999, Iași, pp. 151-155. 2. Adriana Vlad, A. Mitrea și M. Mitrea, <i>Limba română scrisă ca sursă de informație</i>, Ed. Paideia, București, 2003. 3. M.S. Baptista, "Cryptography with chaos" Physics Letters A, vol. 240 (1998) 50-54. 4. Adriana Vlad, A. Ilyas, A. Luca, "A closer view of running-key cipher on natural languages and its extension for new applications in cryptography", Proc. of the Romanian Academy, Series A, vol. 13, Number 2/2012, pp. 157-166.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Criptografia a fost și este un domeniu interdisciplinar, de mare interes și foarte actual, urmărind asigurarea confidențialității și a protecției informației. Indirect, dar în același timp foarte important pentru cercetarea științifică în lume, aceste preocupări creează un spațiu, o platformă extinsă de lucru, conectând domenii și tehnici de lucru foarte diverse și relevând aspecte noi în beneficiul științei în general. În acest sens se înscriu manifestările științifice în domeniu, inclusiv cele două ediții ale conferinței "Romanian Cryptology Days", RCD 2011 și RCD 2013, care au creat un forum internațional de expunere /dezbateră de probleme și aplicații. Programa cursului răspunde concret acestor cerințe actuale de dezvoltare, subscrise economiei europene a serviciilor din domeniul Calculatoare și Tehnologia Informației (CTI). În contextul progresului tehnologic actual, criptografia și protecția datelor reprezintă preocupări ale industriei electronice atât din punctul de vedere al dispozitivelor/sistemelor, cât și din prisma algoritmilor. Robustețea unui cifru este dependentă de puterea de calcul, iar acest curs le permite studenților adaptarea și inovarea spre noi algoritmi.

Se asigură absolvenților competențe adecvate cu necesitățile calificărilor actuale și o pregătire științifică și tehnică de calitate și competitivă, care să le permită angajarea rapidă după absolvire, pregătirea fiind perfect încadrată în politica Universității Politehnica din București atât din punctul de vedere al conținutului și structurii, cât și din punctul de vedere al aptitudinilor și deschiderii internaționale oferite studenților.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală
10.4 Curs	- cunoașterea noțiunilor teoretice fundamentale - cunoașterea modului de aplicare a teoriei la probleme specifice	Două lucrări de verificare, de pondere 20% fiecare, în timpul semestrului, susținute la date fixate la începutul cursului. O temă (lucru acasă) cu pondere de 30% care va fi susținută într-o prezentare orală.	70%
10.5 Seminar/Laborator	- cunoașterea modului de lucru al algoritmilor de cifrare studiați. - abilitatea de a implementa software un algoritm de criptare - înțelegerea principiului criptografiei cu cheie secretă și publică, evidențierea noțiunii de semnătură secretă.	Colocviu final de laborator, cuprinzând o componentă teoretică (un test grilă) și o componentă practică (implementarea unui algoritm de criptare).	30%
10.6 Standard minim de performanță			
- Realizarea unui algoritm de criptare cu cheie secretă, înțelegerea corespondenței unice între mesaj și criptogramă - Înțelegerea principiului criptografiei cu chei secrete și cu chei publice, evidențierea semnăturii digitale			

Data completării
aplicații

.....

Semnătura titularului de curs

Prof. Dr. ing. Adriana VLAD

Semnătura titularului de

S.I. Dr. ing. Mădălin FRUNZETE

Data avizării în catedră

.....

Semnătura directorului de departament

Prof. Dr. Ing. S. Pașca